

УДК 37.013.43:82.09(477)

О. Румянцева-Лахтіна

**ХРОНОТОПНА ОРГАНІЗАЦІЯ СІМЕЙНОГО
РОМАНУ Є. КУЗНЕЦОВОЇ «СПИТАЙТЕ МІЄЧКУ»
ЯК ДОМІНАНТНИЙ СКЛАДНИК
СЮЖЕТОТВОРЕННЯ**

Анотація

Питання сюжетної і образотворчої системи в контексті хронотопної організації твору на сьогодні залишається актуальним і дискусійним. У статті здійснено спробу з'ясувати, як структура часопростору роману Є. Кузнецової «Спитайте Мієчку» впливає на розвиток сюжету та на розкриття характерів жіночих образів.

Завдання дослідження – проаналізувати структуру хронотопу, який є домінантним складником сюжетотворення й образотворення роману. Через змішаний хронотоп (циклічний, вічності й дороги) авторка розкриває внутрішній стан героїнь, а отже, хронотопна організація сімейного роману Є. Кузнецової «Спитайте Мієчку» є кістяком твору, навколо якого побудовано сюжет і змальовано художні образи в контексті глибинного смислу – збереження сімейних традицій і родинної пам'яті кількох поколінь.

Ключові слова: *хронотоп, сюжет, сімейний роман, локальний простір, контекст, художні образи, символи роману.*

**O. Rumiantseva-Lakhtina. CHRONOTOPIC
ORGANIZATION OF THE FAMILY NOVEL**

DOI: <https://doi.org/10.34142/2312-1076.2025.1.105.05>

YE. KUZNETSOVA'S "ASK MIECHKA" AS A DOMINANT COMPONENT OF STORY CREATION

Abstract

The question of the plot and pictorial system in the context of the chronotopic organization of the work remains relevant and debatable today. The chronotope of Ye. Kuznetsova's novel "Ask Miechka" as an organic unity of time and space is closely related to other key literary concepts: plot, artistic images and symbolism.

The author of the article seeks to find out how the structure of time and space in the novel "Ask Miechka" affects the development of the plot and the disclosure of the characters of female images. The task of the research is to analyze the structure of the chronotope, which is a dominant component of the novel's plot creation and imagery. The chronotope of this work, the local space of the old house, defines the context in which the characters exist. The time and space of the old house, where the action takes place, affect the mental state of the heroines, their actions, reveal the psychology of each woman of three generations of the same family. Through a mixed chronotope (cyclic, eternities and roads), the author reveals the inner state of the sisters, their mother and grandmother. The place of action, the grandmother's house, the house of "female power", symbolizes the state of mind of the heroines, each of whom came to this shelter to feel like a little girl, regain her strength and make an important life decision. Time stops in this city, as life might stop to avoid the problems of adulthood.

Thanks to the chronotopic system, the author creates a special atmosphere of the work, the space of the house seems fabulous, which strengthens the mysterious image of the grandmother who lived to be almost a hundred years old. The ending of the work also seems fabulous - the appearance in the

house of the girl Lucy, the child that each of the sisters dreamed of, and therefore, the chronotope is a universal tool that allows the author to create a complete and multifaceted artistic world of the novel, to create a plot and reveal the characters of the heroines, because it is closely related to the drawing of artistic images, the plot, the theme and the idea, giving them depth and meaningfulness.

It should be noted that the chronotopic organization of the family novel by E. Kuznetsova's "Ask Miechka" is the backbone of the work, around which the plot is built and artistic images are depicted in the context of a deeper meaning - the preservation of family traditions and family memory of several generations.

Keywords: *chronotope, plot, family novel, local space, context, artistic images, symbols of the novel.*

Вступ

Інтерес до хронотопної організації твору є популярним серед широкого кола літературознавців, але й до сьогодні це питання залишається актуальним і дискусійним, оскільки час і простір є тими філософськими категоріями, без яких світоглядна організація художнього твору не можлива. Ґрунтовними, на нашу думку, є дослідження основоположника хронотопної організації тексту науковців М. Бахтіна (2002), Ю. Лотмана (2002), Н. Копистянської (2012). Термін «хронотоп» (часопростір) першим у якості метафори використав у контексті літературознавчої науки М. Бахтін. Учений зазначав, що в художньому тексті хронотоп – це синкретизм простору й часу, тобто простір зливається із рухом часу в художньому творі й стає невід'ємною складовою сюжетотворення (Бахтін, 2002). Ю. Лотман, представник тартуської літературознавчої школи, звернув увагу на те, що простір

може бути замкнений і відкритий. Окрім того, учений зазначав, що існує як побутовий, так і фантастичний простір, а отже, літературний простір розпадається на безліч просторів. У такий спосіб структура простору стає ключовим засобом поетики тексту, що відображає сутність певної історичної епохи, яка нерозривно пов'язана з діями і вчинками персонажів: «Кожному художньому простору відповідає особливий тип стосунків, який реалізується в свідомості героїв» (Лотман, 2002: 585).

Н. Копистянська визначає роль хронотопу як «жанроутворювального, змістового, структурного, й філософського чинника» тексту. Літературознавиця виділяє такі типи простору в художньому творі: зовнішній, локальний і внутрішній (простір персонажа) (Копистянська, 1997: 172–178), а отже текстові універсалії «людина» – «час» – «простір» нерозривно пов'язані: час і простір художнього твору структуровані в такий спосіб, що в поєднанні з образами персонажів моделюють не лише функцію жанротворення, а й формують сюжет і впливають на характерологічну функцію: герої, зображені в тексті, прив'язані до певного місця й діють у текстовому часі.

Мета статті – проаналізувати змішану хронотопну структуру роману Є. Кузнєцової «Спитайте Мієчку», що виступає домінуючим складником сюжетотворення цієї сімейної оповіді та впливає на характерологічну функцію художніх образів.

Методи дослідження

У цій літературній розвідці використано метод семантичного аналізу тексту, що передбачає не лише намагання розглянути художній твір на рівні сприйняття, але й з'ясувати відношення між його елементами задля того, щоб зрозуміти й розкодувати його експліцитний та імпліцитний смисли, спираючись на основні поняття

сюжетотворення у відношенні: людина – час – простір. Дослідженню семантичної організації художнього тексту присвячені роботи науковців: Ролана Барта (2002), Михайла Бахтіна (2002), Юрія Лотмана (2002), Міхала Гловінського (1990). Оскільки у розвідці використовуємо семантичний аналіз структури тексту, маємо на увазі глибоке занурення в текст твору, у його смислові шари з метою виявлення будови хронотопу роману на рівні внутрішніх зв'язків (надтекст, підтекст, контекст, художні образи й символи), а отже, структуру хронотопу роману Є. Кузнєцової «Спитайте Мієчку» розглядаємо як домінуючу складову образотворення й сюжетотворення, бо хронотоп є ознакою семантичного простору тексту й поєднаний із категорією авторки й персонажів на рівні когнітивних зв'язків.

Результати і дискусії

Роман «Спитайте Мієчку» можна віднести до масової літератури, адже це сімейний роман, у якому розповідається про жіночу зрілість, тому за гендерною ознакою – роман жіночий. Деякий час сімейний роман розглядався як несерйозний і тривіальний жанр, але літературний процес в українській літературі ХХ – початку ХХІ століть не можливий без масової літератури, яка наразі стає все більш читаною й популярною. Часто подібні твори, на думку критиків, є низькоякісними, але М. Жулинський заперечив цю думку й окреслив важливість масліту в українській літературі в такий спосіб: «Давненько в моїй уяві зродився символічний образ літератури у вигляді океанського лайнера. Ми бачимо його верхню, елітну частину з палубами, капітанським містком, шлюпками на бортах, біленьку, красиву, заманливу... А що там, нижче ватерлінії, нам не цікаво, і про ту основну частину корабля з турбінами, трюмами і всілякими іншими службами, які забезпечують його життєдіяльність, а головне плавучість, здатність

утриматись на воді, майже не згадуємо. Висока, елітна, справжня література мислиться як видима частина океанського пароплава, якою милуємося, захоплюємося довершеністю форми, її естетичною досконалістю. А та, украй важлива частина корабля, що нижче ватерлінії, мені нагадує масову, популярну літературу, без якої не може триматися на плаву література висока, елітарна» (Жулинський, 2008: 49). Отже, щоб зрозуміти популярність і затребуваність сімейного роману в українській літературі серед авторів і читачів, необхідно аналізувати не лише «елітарні» зразки цього жанру.

Досліджуючи структуру хронотопу роману, слід, на нашу думку, звернути увагу на назву та її контекст, адже, на думку Н. Копистянської, контекст, створений автором може бути вертикальним, часовим (відсилання до культурного минулого) та паралельним, просторовим (відсилання до культурного сучасного) (Копистянська, 2012: 272). Літературознавця пов'язує назву твору із його часопросторовою організацією: «Коли в тексті автор вводить якусь назву, ім'я, історичний факт, усе те, чим він не просто відсилає до додаткової інформації, а переводить зображуване в інший вимір, надає йому філософсько-узагальнюючого чи суспільно-узагальнюючого характеру...чим закликає до співавторства читача» (Копистянська, 2012: 274). У назву твору авторка вводить ім'я «Мієчка» – зменшено-пестливе від імені Соломія. Це налаштовує читача на те, що головною героїнею має бути або маленька дівчинка, або тендітна жінка, яка багато знає і може відповісти на всі питання. Н. Копистянська наголошує на тому, що заголовок твору завдяки зовнішньо текстовому контексту «запрограмовується автором, але встановлюється вже читачем» (Копистянська, 2012: 273). Тобто читач підсвідомо розкодовує назву, а вже потім, під час

прочитання, розуміє: чи виправдались його припущення? Отож, прочитавши назву, реципієнт одразу може припустити, що ключовий образ роману – жіночий.

Сестри Соломія і Лілія, героїні роману, намагаються сховатися від проблем у будинку дитинства, «зарослому кущами будинку для лузерів» (Кузнєцова, 2021: 5), куди вони приїжджали завжди, коли без цього було не можна. Спочатку дівчата відвідували цей будинок через «екзистенційні переживання про померлих папуг і черепах» (Кузнєцова, 2021: 7), потім Лілія тут, у зарослому малиною домі, колисала й заспокоювала синів, а Соломія вирішувала, куди рухатись далі. Сестри різні за вдачею та зовні, хоча й здаються схожими, окрім того, утікають вони від різних проблем: Соломії треба зробити важливий вибір між коханням і стабільністю, «між вічним стражданням, від якого тобі щемко прекрасно, і вічним спокоєм, від якого тобі до запаморочення нудно» (Кузнєцова, 2021: 229), а Лілії виявити рішучість і сказати «ні», адже вона не хоче їхати до Австралії, а отже, жінці необхідно усвідомити те, що вона особистість, визначити свою подальшу долю самостійно, без допомоги чоловіка, і обрати правильний шлях: «Так складно на щось наважитись, так складно розуміти, що перед тобою сотні шляхів» (Кузнєцова, 2021: 229).

Ключову роль в організації сюжету відіграє локальний простір бабусиного будинку, який є символом прихистку жіночих душ. Критикеса Г. Улюра також відзначає значущість простору дому в романі: «Одне з перших слів, на яке натрапляємо в романі і яке далі повторюватиметься й варіюватиметься – притулок, прихисток, шелтер. Воно звучить почасти іронічно: прихисток у малиннику (повторю: боляче!) для сильних жінок, що втікають від своєї сили, щоби поплакати на

колінах у бабусі. Воно звучить зрештою доста пафосно: цей будинок, який поглинув життя бабці й вартував їй стосунків із власною матір'ю, мав стати місцем, куди можуть прийти вже її діти-онуки-правнуки, не так місцем сили, як місцем обожнення» (Улюра, 2021).

На перший погляд здається, що хронотоп твору циклічний, адже авторка підкреслює ідею кругообігу простору й часу: кожного літа сестри опиняються в будинку дитинства. Циклічний хронотоп тут представлений як архетипічна ситуація, такий вид хронотопу геометрично співвідноситься з еліпсом. Цей часопростір дається авторкою сестрам зовні й не залежить від них: проходить певний час – і дівчата приїжджають до бабусинового будинку. Цього разу вперше за вісім років «реабілітація потрібна була на все літо» (Кузнєцова, 2021: 9). Через деякий час сестри отримали повідомлення від кухини Марти, яка теж приїжджає до старого дому з далекої екзотичної Індії, щоб виносити близнят-малюків. Тобто всі жінки родини збираються під одним дахом – дахом старого бабусинового будинку.

Локальний простір будинку – місце перебування кількох поколінь жінок з однієї родини. Час у будинку ніби зупиняється, і все, як і колись, перебуває на своїх місцях уже кілька років поспіль. «Притулок являв собою будинок із величезними непропорційними вікнами, витертою підлогою і гнилою терасою, весь зарослий кущами, малиною, ожиною, хмелем, високими тополями, березами, здичавілими сливами, яблуками й грушами. ... Він стояв, як докір минулому про те, що ніколи там не буде так, як раніше. Ніколи вже не спатимуть усі по троє, бо ... Усі ці люди давно розбіглися, вмерли, загубились, і про них нагадував тільки різноманітний мотлох, названий їхніми іменами» (Кузнєцова, 2021: 6). Тобто людей вже немає, а

будинок стоїть і зберігає пам'ять про них. Хранительською й господинею цього дому є бабуся Теодора, якій виповнилося майже сто років, яка сиділа на зигнилій терасі й віддано чекала своїх онук, утікачок від зовнішнього світу. Старенька Теодора так само символізує вічність, її неможливо уявити поза межами будинку. Отже, авторка використовує хронотоп вічності, що створює в художньому творі і ситуацію зупиненого часу, і ситуацію простору, що покоїться й застиг у вічності: «Будинок ніс на собі відбиток минулої слави. Як особливо красивих жінок стає особливо шкода у старості, тому що видно, які вони були гарні, так і цей будинок мав на собі тавро колись гамірного, а тепер порослого малиною місця» (Кузнецова, 2021: 6). Здається, ніби дім «зістарився» разом зі своєю хазяйкою Теодорою, яка в молодості переїхала із фешенебельної квартири з фікусами до чоловіка в це місце й усе життя створювала тут «рай». Отже, простір будинку є невід'ємним складником образу Теодори і якнайповніше розкриває образ бабусі – жінка все життя присвятила родині: ростила дітей, онуків, навіть зараз, майже на порозі століття, зустрічає онук і правнуків, смажить пончики та дає слушні поради. Старенька іронічно згадує: «Хіба я думала, коли учила напам'ять Рабле, що декламуватиму його тільки рачки, аби докрасити швидше підлогу, поки не почалися перейми і не родилася ваша мама?» (Кузнецова, 2021: 13 –14). У такий спосіб функція зовнішнього, циклічного хронотопу роману підпорядковується функції хронотопу вічності, символом якої є будинок жіночої сили.

Авторка створює алюзію провідного мотиву роману В. Шевчука «Дім на горі», де образ будинку є символічним, бо в ньому панують лише жінки, адже дім на горі – це особливий простір, де немає місця чоловікам, бо вони звідси йдуть у далекі світи. У романі Є. Кузнецової так само: у

бабусиному будинку немає чоловіків. Батько дівчат, чоловік Марії, жив окремо, не цікавлячись життям доньок. Він навіть плував сестер між собою, а може, ніколи й не знав, хто з них «знімає», а хто «пише»: «Батько досягнув дзену, якого індійські йоги, серед яких жила було Марта, досягають десятиліттями невтомної практики. Він не переймався ані успіхами, ані поразками» (Кузнєцова, 2021: 30)

Численні шлюби Лілії, ті чоловіки, у почуттях до яких вона спочатку розчинялася, а потім швидко розчаровувалася, намагалися оминати дім жіночої сили, а Лілія народжувала хлопців, мріючи про дівчинку. Розгублена Соломія не могла прийняти пропозицію Данила, бо не була впевнена, чи не повторить вона долю сестри, чи зможе кохати все життя настільки «правильного», респектабельного й «стабільного» Данила? Його «правильність» дратує Міечку, душа її рветься до іншого чоловіка, до загадкового, сильного й привабливого Устима. Міечка у своїх ілюзіях також мріє про дочку, маленьку дівчинку й навіть уявляє, як вона із нею гуляє вулицями. Марта, двоюрідна сестра, не просто тікає з Індії: вона намагається уникнути стосунків і з розчаруванням показує на свій живіт, повідомляючи Соломії, що там не дівчинка, а двоє хлопців. Тобто авторка у такий спосіб наголошує на тому, що бажаною дитиною в родині могла б бути дівчинка – берегиня й хранителька будинку й сімейних цінностей.

Локус старого будинку розширений городом і садом. На городі жінки вирішують вирощувати гарбузи. «Це будуть органічні гарбузи, – запевняє Лілія, – ми будемо фотографувати, як він ростиме, кожен – із насінинки, з паростка, з пагона, з квітки і ... – готовий гарбуз» (Кузнєцова, 2021: 40). Символіка цього плоду в романі також має певний контекст. Здавна гарбуз в Україні

вважався символом достатку й родючості, але у творі цей символ пов'язаний зі ставленням героїнь до чоловіків і розкриває сенс фразеологізмів «дати гарбуза», «з'їсти печеного гарбуза», «вхопити гарбуза», що означає відмову чоловікові у сватанні (адже саме це збиралися зробити і Соломія, і Марта), бо Мія рішуче налаштувалася на відмову, а про батька хлопчиків Марти не дізналися й тоді, коли «гарбузи вже показали по два листочки, а живіт жінки вже нагадував кавун» (Кузнєцова, 2021: 43).

Зав'язкою твору, на нашу думку, є поява в старому будинку дівчинки Люсі, дочки першого чоловіка Лілії. «Дівчинка не була красивою, але чимось нагадувала зображення інфант на старовинних полотнах – великі, ледь банькуваті очі, високе чоло» (Кузнєцова, 2021: 59). Спочатку всі здивувалися, що Іван привезе колишній дружині дитину від другого шлюбу, але, дізнавшись, що це дівчинка, Марта із полегшенням сказала: «Ну, добре, що хоч дівчинка. Хай хоч дівчинка» (Кузнєцова, 2021: 50). Кожна із сестер розуміє, що мріяла саме про таку дитину, тому кожна із жінок готова взяти за неї відповідальність. Люся стає нововспеченою правнучкою для Теодори, омріяною дочкою Соломії та Лілії, пробуджує в Марти материнський інстинкт, бо «всі хочуть дівчинку» (Кузнєцова, 2021: 57). І старий будинок наче наповнюється життям: жінки оновлюють підлогу, ремонтують дах, фарбують терасу у лавандовий колір, бо розуміють: колись це місце знадобиться Люсі, або ж Люся в майбутньому берегтиме будинок жіночої сили. Лавандовий колір в прованському стилі теж є символічним у романі, адже в перекладі з латинської «лаванда» означає омивання й очищення, тобто оновлюється й очищується все: і дім із терасою, і жіночі думки. Лаванда також була символом давньогрецької богині Гекати, яку вважали покровителькою

чарівниць. Отже, жіноче товариство трьох поколінь формує магію простору будинку, бо, як бачимо, отак просто можна взяти й «начаклувати» собі дівчинку, якщо в родині народжуються лише хлопці.

На думку Г. Улюри, жіночий простір стає все більш тривожним, але переформатування світу та якогось кульмінаційного вибуху не відбувається: «Натомість у притулок для жінок починаються звідусіль стікатися еліміновані чоловіки: батьки, сини, колишнє подружжя й актуальне, коханці – колишні й актуальні. Світ от-от мав вибухнути, але змирився-стишився та штучно себе гармонізував. Зрештою, і літо майже закінчилося, і рішення вже ухвалені, і потрібна мить, щоби все переписати наново, упущена – тож просто продовжуй жити: заходить на осінь» (Улюра, 2021).

На нашу думку, магічне коло жіночого простору гармонізує Устим – надійний чоловік, який завжди приходиться на допомогу, якого з повагою сприймають усі жінки. Устим ремонтує дах, а згодом бере на себе клопіт поховання Теодори. До того ж, його кохає Мієчка, але ховається від свого почуття: «Щоразу, коли я із ним сварюсь, то роблю це тільки в думках, бо знаю – він тоді просто зникне. У нього воля сталева, він сильніший за мене» (Кузнецова, 2021: 177). Почуття Мієчки до Устима якнайповніше розкриваються в дорозі. Надзвичайно продуктивним як для образотворення, так і для сюжетотворення постає мотив зустрічі Мієчки з Устимом, що відбувається поза простором будинку. Їхнє побачення пов'язане із локальним хронотопом дороги, якому учений М. Бахтін надавав великої значущості, зауважуючи, що саме в дорозі «поєднуються просторові й часові ряди людських долі і життів, які, ускладнюючись і конкретизуючись соціальними дистанціями, обов'язково

долаються. Це точка зв'язування й здійснення подій» (Бахтін, 2002: 421). У дорозі, перебуваючи поряд із Устимом, Соломія розуміє, що ніколи не була й не буде такою щасливою: «Жодне щастя із ним, жодну мить, коли здавалось, що заради цього й варто жити, неможливо було прожити до кінця» (Кузнецова, 2021: 144). Вона ухвалює рішення відновити дідів сад, потім пристає до думки чоловіка, що треба викорчувати все старе, щоб відродити нове – і на місці старих яблунь з'являються молоді сливи. Сад у романі виходить за межі локального простору будинку й залишається поза часом, він є символом гармонії, відновлення, творіння, віри в щасливе майбутнє.

Розв'язкою роману є смерть і похорон бабусі Теодори: будинок ніби її «відпускає». Саме в цей критичний момент Мієчка ухвалює важливе для себе рішення – залишитись з Устимом: «Мієчка сиділа напроти Устима..., а потім перехилилась через стіл, зачепивши кінцем чорного лляного шарфа склянку, і сказала: ”Я лишуся з тобою, можна?”». Читачеві лишається лише розгадувати мотив її вчинку: чи боялася вона самотності й порожнечі будинку після смерті бабусі, чи впевнилася в надійності Устима, чи врешті-решт зрозуміла, що найважливіше в житті жінки – бути поряд із коханим чоловіком?

Як майже в усіх романах масової літератури, усе завершується хепі-ендом. У старому будинку після смерті Теодори почалося відновлення, там уже панують не лише жінки. Хранителькою шелтеру стала Марта разом із синами та відданим і порядним чоловіком-японцем Фумітакою, який налагодив виробництво сливового вина. Тобто межі простору будинку жіночої сили поступово відкриваються і для чоловіків. Мієчка після одруження з Устимом завагітніла давно омріяною дівчинкою. Ліля в Австралію не поїхала, вона не лише вигідно продала врожай гарбузів, але

й організувала фотовиставку, де центральною фігурою на всіх фото була старенька Теодора – хранителька старого будинку й сімейних цінностей. Лілія усвідомила життєве призначення: вона присвятила себе вихованню синів і маленької Люсі.

Висновки

Отже, концепти «людини», «часу» і «простору» в сімейному романі Є. Кузнецової «Спитайте Мієчку» є невід'ємною частиною семантичного каркасу художнього тексту. Завдяки цим категоріям авторка організовує сюжет, змальовує художні образи на тлі атмосфери локального простору будинку. Змішаний хронотоп (циклічний, вічності та дороги) як взаємодія часу і простору в тексті роману дозволяє створити умовну реальність в контексті розуміння жіночих художніх образів (відданої дітям і онукам Теодори, інфантильної Марії, категоричної й суворої Марти, нерішучої Соломії та любовезалежної Лілії), хронотоп розкриває мотиви вчинків героїнь і стає основним складником будови сюжету цього сімейного роману. Вищезазначені категорії, тобто «людина» – «час» – «простір», є не лише компонентами організації тексту, але й надають роману онтологічного статусу, тому хронотоп масового сімейного роману «Спитайте Мієчку» як осмислена єдність часу і простору є серцевиною, навколо якої авторкою побудовано сюжет і створено художні образи. Саме завдяки такій хронотопній організації Є. Кузнецова розкриває глибинний смисл важливості сімейних традицій і передає читачеві своє бачення ролі жінки в родинному бутті.

Література

Барт, Р. (2002). Від твору до тексту. *Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Л. : Літопис, 2002. С. 491–496.

Бахтін, М. (2002). Проблема тексту в лінгвістиці, філології та інших гуманітарних науках. *Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.* Л. : Літопис, 2002. С. 416–422

Жулинський, М. 2008. «Давненько в моїй уяві...» : вступне слово. Микола Жулинський. *Слово і Час.* 2008, № 11. С. 49–50

Копистянська, Н. (1997). Аспекти функціонування простору, просторової деталі в художньому творі. Молода нація : Альманах. К.: Смолоскип, 1997. Вип. 5. С. 172–178.

Копистянська, Н. (2012). Час і простір у мистецтві художнього слова : монографія. Львів : ПАІС. 344 с.

Кузнєцова, Є. (2021). Спитаєте Міечку. Роман. Львів: Видавництво Старого Лева. 272 с.

Лотман, Ю. Текст у тексті. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.Л. : Літопис, 2002. С. 581–595

Улюра, Г. (2021). Притулок для щасливих жінок: чому треба читати дебютний роман Євгенії Кузнєцової. *Віледж.* 26 лютого, 2021. URL: <https://www.village.com.ua/village/knowledge/read/308201-chitati-ulyura>

Głowiński M. (1990). *Mity przebrane.* Kraków. Wydawnictwo Literackie, ss. 242.

References

Bart, R. (2002). Vid tvorü do tekstu. [From the work to the text]. *Slovo. Znak. Dy`skurs. Antologiya svitovoyi literaturno-kry`ty`chnoyi dumky` XX st.* L.: Litopy`s, 2002. S. 491–496 [in Ukrainian].

Bahtin, M. (2002). Problema tekstu v lingvisty`ci, filologiyi ta inshy`h gumanitarny`h naukah [The problem of the text in linguistics, philology and other humanities]. *Slovo. Znak.*

Dy`skurs. *Antologiya svitovoyi literaturno-kry`ty`chnoyi dumky` XX st.* L. : Litopy`s, 2002. S. 416–422 [in Ukrainian].

Głowiński, M. (1990). *Mity przebran.* [Myths disguised]. Kraków 1990. Wydawnictwo Literackie, ss. 242 [in Poland].

Kopy`styans`ka, N. (1997). *Aspekty` funkcionuvannya prostoru, prostorovoyi detali v xudozhn`omu tvori* [Aspects of the functioning of space, spatial detail in a work of art]. *Moloda naciya : Al`manax.* K. : Smolosky`p, 1997. Vy`p. 5. – S. 172–178 [in Ukrainian].

Kopy`styans`ka, N. (2012). *Chas i prostir u my`stecztvi xudozhn`ogo slova : monografiya* [Time and space in the art of words: a monograph]. L`viv : PAIS. 344 s. [in Ukrainian].

Kuznyeczova, Ye. (2021). *Spy`tajte Miyechku. Roman* [Ask Miechka. Novel]. L`viv: Vy`davny`cztvo Starogo Leva. 272 s. [in Ukrainian].

Lotman, YU. *Tekst u teksti* [Text within text]. Slovo. Znak. *Dyskurs. Antolohiya svitovoyi literaturno-krytychnoyi dumky KHKH st.L.* : Litopys, 2002. S. 581–595 [in Ukrainian].

Ulyura, H. (2021). *Prytulok dlya shchaslyvykh zhinok: chomu treba chytaty debyutnyy roman Yevheniyi Kuznyetsovoyi* [Shelter for happy women: why you should read Yevgenia Kuznetsova's debut novel]. *Viledzh.* 26 lyutoho, 2021. URL:

<https://www.village.com.ua/village/knowledge/read/308201-chitati-ulyura> [in Ukrainian].

Zhuly`ns`ky`j, M. 2008. «Davnen`ko v moyij uyavi...» : vstupne slovo. My`kola Zhuly`ns`ky`j. ["A long time ago in my imagination...": introductory word. Mykola Zhulynskyi] *Slovo i Chas.* 2008, # 11. S. 49–50 [in Ukrainian].

*Рукопис статті отримано 16 грудня 2024 року
Рукопис затверджено до публікації 09 січня 2024 року*

Інформація про автора

Румянцева-Лахтіна Оксана Олександрівна, доктор філософії, старший викладач кафедри методики навчання мов і літератури КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти».

E-mail: roksik2911@gmail.com

Orcid: <https://orcid.org/0000-0001-7588-3395>

Rumiantseva-Lakhtina Oksana Oleksandrivna, PhD in Philology, senior lecturer of the Department of Methods of Teaching Languages and Literature of the Kharkiv Academy of Continuing Education.

E-mail: roksik2911@gmail.com

Orcid: <https://orcid.org/0000-0001-7588-3395>